

L'edat moderna

- 1. Iníci edat moderna*
- 2. Noves formes de pensament*
- 3. Reforma protestant*
- 4. Contrarreforma catòlica*
- 5. Península Ibèrica S.XVI*
 - RR.CC (reis catòlics)*
 - Conquesta*
 - Monarquies hispàniques*

1. Inici edat moderna

Comença amb la **caiguda de l'Imperi Romà d'Occident** —> **1453**

QUINS CANVIS HI HAGUEREN?

- Superació de la crisi —> etapa de recuperació:

RECUPERACIÓ DEMOGRÀFICA I ECONÒMICA:

- Desaparició epidèmies —> **augment població** (70 milions d'habitants en Europa a la fi del segle XV).
- Millora agricultura —> **excedents agrícoles**
- Millora navegació —> **activitat comercial marítima**
- Increment **producció artesanal**.
- Creiximent **banca** —> creació **lletres de canvi**.

- Nova societat:
 - ⇒ **HUMANISME**, nou pensament.
 - ⇒ Crítiques a l'**església**.

Lletra de canvi: document que conté el compromís d'un pagament a certa data.

Capitalisme comercial: negoci amb diners com producte (bancs).

Monarquia autoritària: forma de govern en la que els reis tenen tot el poder.

ASCENS DE LA BURGESIA

- Poder econòmic basat en la possessió de diners —> creació **capitalisme comercial**.

ENFORTIMENT MONARQUIA

- Els reis retomen el seu poder (imposant-ho als nobles).
- Nou model d'organització: **monarquia autoritària**.

2. Canvis en el pensament: l'humanisme

HOME NOU

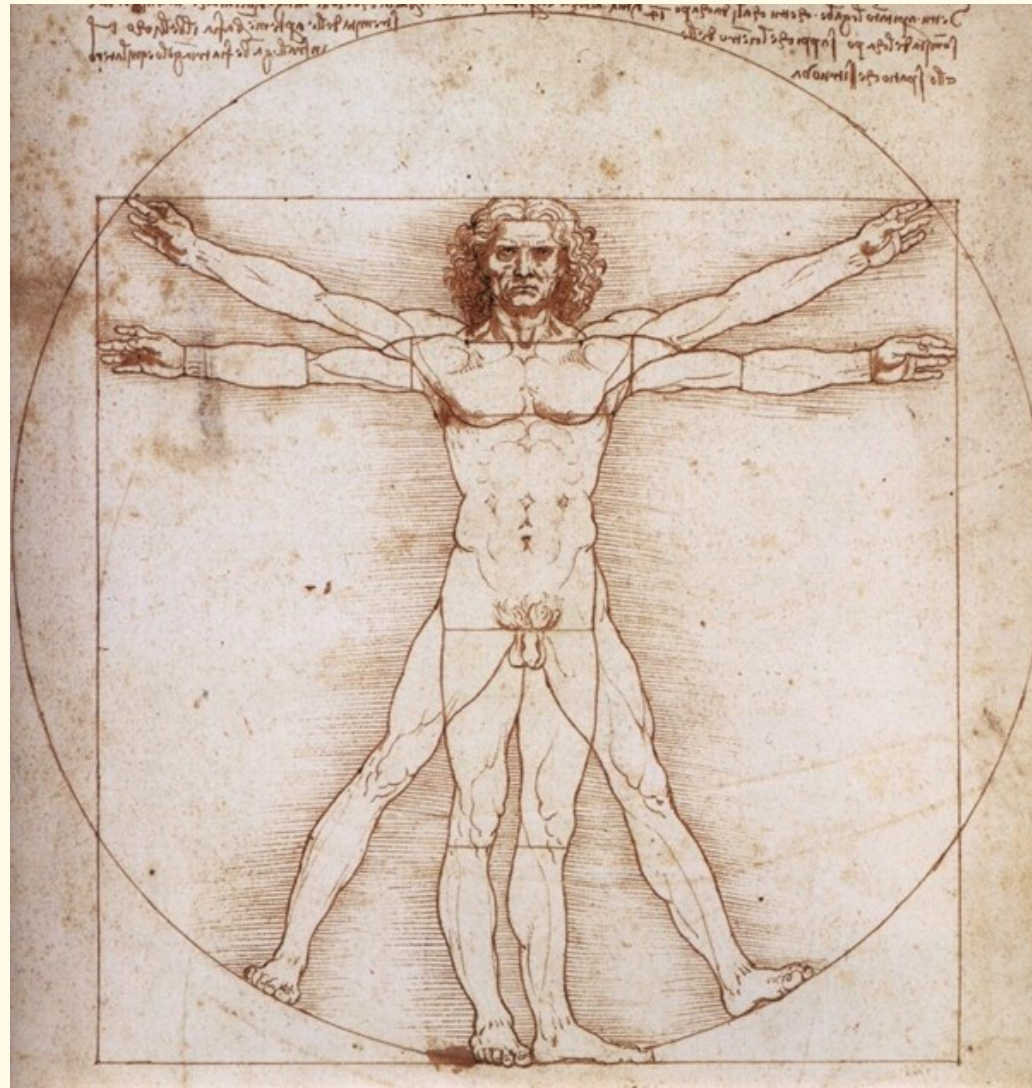
Com a creació perfecta de Déu → centre del pensament

RAONAMENT

L'home té la capacitat de raonar i ha de qüestionar tot

CIENCIA

Observació i experimentació amb esperit crític

HOME DE VITRUVI ~ Leonardo Da Vinci

ANTIGUITAT

Tornen a llegir als autors grecs i llatins

PROGRÉS HUMÀ

FE CRISTIANA + RAÓ = PROGRÉS HUMANITAT.

ENSENYAMENT

Ensenyament com a base del progrés humà

3. Reforma protestant

CRISI ESPERITUAL DE L'ESGLÉSIA

Noves idees de l'**humanisme** → mala imatge de l'església:

• RIQUESA:

◇ el missatge cristià era repartir els diners, i l'església era molt rica mentre la població patia fam.

• ESCASSA CULTURA I RELAXACIÓ DE COSTUMS:

◇ el baix clergat no tenia cap formació.

◇ no hi havia control sobre el clergat → no complien les normes del clergat segons la biblia (viure en parella...).

• COMPRAVENDA DE CÀRRECS ECLESIASTICS:

◇ com a l'església es vivia molt bé, es venien càrrecs:

* comprador guanya càrrec

* església guanya diners

• VENDA DE BUTLES I D'INDULGÈNCIES:

◇ donaven perdó dels pecats a canvi de diners.

DIFUSIÓ DEL PROBLEMA

• L'**impremta** va fer que els llibres amb crítiques a l'església arribaren a més persones.

• També **dins** de l'església es denunciaven les irregularitats, sense intenció de trencament:

◇ **THOMAS MORE**

◇ **ERASME DE ROTTERDAM**

◇ **MARTÍ LUTER**

REFORMA DE MARTÍ LUTER

- Frare
- Nascut a l'actual **Alemanya**
- Veu crítica des de dins de l'església

ALTRES REFORMES

- ESGLÉSIA **CALVINISTA**: JOAN CALVÍ.
- ESGLÉSIA **ANGLICANA**: ENRIC VIII

MARTÍ LUTER

+

PRÍNCEPS I NOBLES ALEMANS que aprofitaren per enforntar-se al Papa i a l'Emperador Carles I

4. La contrarreforma catòlica

Accions que toma l'església perquè és conscient de que no està bé i el fan per frenar l'expansió dels protestants i evitar una desaparició.

VOCABULARI

- **CONCILI:** reunió de bisbes, arquebisbes i cardenals a l'església catòlica per a tractar assumptes importants de DOGMA o doctrina de la fe.
- **CÈLIBE:** el que no s'ha casat ni té relacions normalment per vots religiosos (per comprometer-se a no fer-ho segons per l'església).
- **DOGMA:** punt essencial d'una religió, doctrina (conjunt de creències), sistema de pensaments que es té per cert, no pot posar-se en dubte dins del sistema.
- **LLENGUA VERNACLA:** llengua pròpia d'un país o regió.
- **HEREGIA:** pensament que està fora de la doctrina (conjunt de creències) de l'església.

QUÈ FAN?

CONCILI DE TRENTO (1545-1563)

convocat pel **Papa Pau III** a Trento

FINALITAT

- corregir errors de l'església catòlica
- establir dogmes i ritus obligatoris

ACCIONS

- reforma ordres religioses

5. Península Ibèrica en el s. XV

SITUACIÓ

Unió dinàstica: unió dels reis però no dels territoris, conservant cada un les seues lleis i formes de govern pròpies.

REIS CATÒLICS

- Isabel de Castella
 - Ferran d'Aragó
- 1469 → boda

- 1479 → UNIÓ DINÀSTICA
- Castella: reina Isabel, Ferran rei consorte.
 - Aragó: rei Ferran, Isabel reina consorte.

EXPANSIÓ REIS CATÒLICS

ANY	TERRITORI	MÈTODE	PROPIETARI
1479	Castella/Aragó	Unió dinàstica	-
1492	Regne de Granada	Conquesta militar	Castella
1515	Regne de Navarra	Invasió militar	Castella
1504	R. Napols (Cerdanya, Sicília...)	Drets dinàstics	Aragó
Finals XV → Principis XVI	Ciutats nord Àfrica (Ceuta, Melilla, Orà...)	Conquesta militar	Aragó